

Sludinajumus nem preti:
Zelgawā, Seelajā eelā N. 10 un pe
Lankowka un Litopa lgeem, Seelajā eelā
N. 7, Helmšinga namā, un Rihgā, J. G.

Matka par sludinajumeem:
8 lap. par siltu rakstu rindinu; pahr-
tulstofšana ir svecšahm walodahm
par drihnu.

Latweeschu Awises.

3fnahf weenreis nedelā.
Matka, Zelgawā fanemot:
par gabu 1 r. 50 l., par pusgabū 90 l.
Matka, pahr pastu peesuhotot:
par gabu 2 r., par pusgabū 1 r. 25 l.

„Latw. Aw.“ war apstellet:

Zelgawā: Pce Lankowka un Litopa lgeem, Seelajā eelā N. 7, „Latw. Aw.“ ešpedižija.
Daušā: Seelina lga apteclā. Talsis: J. Diršmāna lga un S. To wā lga grahm. bodē.
Rudigā: Ferd. Wehōrna lga un S. artmāna lga grahm. bodē. Rihgā: J. G. Skapetina
lga grahm. bodē, Gelsch-Rihg. Seel. Rehninu eelā N. 10; W. F. Sāckera drūtatawā, Palešas eelā N. 3.

70. gada-gahjums.

„Latw. Aw.“ war apstellet:

Cetšh un ahrsemē: Rudolfa Mosses lga wifās ešpedižijas. — Balmceerā: Trey lga
grahmatu bodē. — Dalkā: M. Rudolfa lga grahmatau bodē. — Pehserburgā: pce Peh-
terburgas zeem. Latweeschu draudšes mahjitaia. — Wef tam: pce zeem. mahjitaieem —
titlās Bidsemē, tā ari Rurfemē.

Uf pusgadu.

No 1. Julija (Nr. 27.) „Latweeschu Awises“
war apstellet uf pusgadu.

Matka: Zelgawā fanemot — 90 kap.,
pahr pastu peesuhotot — 1 rubl. 25 kap.

Muhfu deenesmeitu stahwoflis.

(Beigums.)

5. Rahdas tahs meitas ir, kas no laukeem nahf uf
pilsehtu?

Ne reti tahm truhstī smalkās ušweščanahs sīnasčanas. Tahs
neprot fahus lūngus godinat, teem laiku wehlet, tas ir labrihtu, lab-
deenu, labwafaru dot, pagreest jetu, kad ar tahm fastopjāhs, klusu zeest,
kad tee runā, pageltees, tad ar tahm farunajahs, un tā jo projam.
Kungeem pašchem tas wijs ir jamahja, kaut gan ar ihgunnu; jo smal-
kam zilwekam nefas naw tik reebigs, tā matē mahjit, tā lai tas wina
wina preeščā ušwedahs. Tapat kā preešč pilsehtu dšihwes, tapat
tahs preešč pilsehtu darbeem naw fatuhtas. Wina azis truhstī tā
spodribas prahta, kas fatru nestaidrumu, putektiti, pihtiti cerauga un
ar weklibu aigaina projam. Wina domu spēhls naw deewegan at-
tihtis. Pce mas darbeem (pehž staitla) eeradusčas, tahs tos daudf
un dāščadus darbinus newar fanemot fawā galwinā. Darbini eet pa
galwinu jutu jufahm; tamdeht tahs, weenu daridamas, otru aismirf,
un kungeem pašchem fārs darbināš atkal ja-atgahdina. Wina kahr-
tības prahts tapat guf behnības autinās. Statru leetru arweenu
fawā un tani pašča weetina nolikt un turet, tahm naw zaprotams un
ešpejams. Kur tahdu leetru tura, tur to beš eewehroščanas nomet,
un tad tahs atkal warjadšigs, tad wijs namš jagreest ruki, lamehr to
atrod. Tā aiseet laifs pce mellesčanas un tā peetruhtit preešč dā-
riščanas.

Dāščā meita ir netizami mulkiga. Tā par peemehtu weena man
weenteejiti prašja: „Waj gowis aptopjot, ir ja-eet ari ahra?“ —
„Nē,“ es tai tik pat weenteejiti atbildeju, „pce aptopščanas gotinās
eenahf istabā,“ un tā to peemehtu par patešibu. Ko ar tahdu mulki
lai eesahf, un tomehr tas welkās uf pilsehtu. Seelais pulks gan naw
tik mulkigs, bet pilsehtas smalkos darbinus tomehr neprot. Neprot
pa pilsehtas modei wahrit, zept, fānoret, rihkus puleret, mehbeles
tihtit, wešču masgat, siehkreiet, pletet, nedf ari gultu pareisi uštaitit,
waj galdu klahf. Wijs, wijs ir jamahja, un kad, mahjot, no lūngu
pušes atšfan fahdā bahrgs wahrdināš, tad meitinas uimet urfuku, waj
runā pretim, ne reti ari rupji. Tahs ir jamahja un par to wehl ja-
peemahja klahf, un tad wehl naw labi. Uf pilsehtu nahfdamas, tahs
smalkumu un faunu atšahj uf laukeem. Ar smalkahm leetrahm tahs
apeetahs tā ar klusščem. Ko tahs nem rokā, tas luhf, fāhstī un

plihst, un par padaritu fahdi tahs neprot isluhgtees apščehloščanu waj
peedoščanu. Kungam fahde, winahm til pelna.

Kopā fanemot, fahdahm lauzeneeku meitahm truhstī wifu to dee-
nesta ihpaščibu, fuzu pilsehtā deenesmeitahm ir wajadšigs. Weenai
truhstī fāhs, otrai tas, un wifahm kopā wifš kas. Un žitadi tas ari
newar buht, kur meitas til tahdu un til augstu sehj, no laukeem pil-
sehtā, no semneekem pce lungeem, no buhdinas pili, — tas ir gandrīf
tik pat daudf, tā no weenas pafaulēs otrā.

Lauzeneezehm, uf pilsehtu deenet nahfdamahm, wajadseja nahft
ar dabigeem foleem un ne wiš ar tahdeem pahrdabigeem sehzeeneem.
Papeešču tahm wajadseja deenet muščās, tad masās pilsehtinās un
pehdigi eedroščmatees nahft uf milšigo Rihgu. Itkatram mulkitim
jau ir sinams, tā ar fatras sugas lopinu wajaga fawadi apeetes, —
žif wehl wairaf fawadati nu ar lopu un augstas kahrtas žilweku! Kad
nu meitas, kas lihdf šchim lopu deenesā bijušās, uf reis ušnemahs
apdeenet zeemigās dahmas, tad tas ir gan pa traku.

No fāhim, if semneeku dšihwes smeltahm lihdfšibahm ikweens,
pat weenteeštis, atšihš un eeradusšis to leelo aplamibu, kad semneeku
meitas eet taišni uf leelu pilsehtu, fawu laimi melet. Pce tam ir
wainiga — pašnepašihščana, pašžildināščana, fawas paščas
wahjības ne-atšihščana un ne-aprobesčota muldroščiba. Tahs pat-
laban minetahs wahjības no diweem wareneem netikumeem teel pabal-
stītas, kas ir — leeliba un nepazeetiba.

Meitas fawu pagahjuščo lauku dšihwi tā ušleela, tā buhtu ja-
domā, tahs ir atnahfšahs no Leiputrijas un ne wiš no Latwijas.
Weena teiza, tā pce sčhem puščas barojot ar ahboleem, — gan tahs
laisčot ahbel dahšā, lai paščas raujot no foleem, gan tahm berot fili
faldus, leelus ahbolus. Otrā Latweešču semneeku wafaras smehtde-
nas baribu, proti bešputru mehrzet fweestā, krehtumā waj peenā, fāuza
par fūnu baribu, apleezinadama, tā pce wineem uf laukeem fūnus ar
to ešdinot, un tā jo projam. Tahda aplama leeliba nefam nestah-
dehš; katre prahtigs žilweks, kas muhfu lauzeneeku faimneežibu pašihf,
pahr to til pašmeesē un leelitajas aplaunehš, — bet tā nepazeeščana
ir nepazeeščama. Tā ir muhfu deenesmeeku stahwofla launuma ferde.

Daudsi no teem gahjejeem, kas uf weetas newar pa-
dšihwot, daudšas no tahm meitahm, kas no laukeem behg
uf pilsehtu, ir nepazeeščanas behrni. Nepazeeščana
tos beš mitesčanahs trenkā, lamehr eedfen behdās, ruh-
pēs, kaitēs, faitēs, molās, nahwēs rolās. Nepazeeščana,
brihwības nerahtnā audseina, šarp darb dewejeem un darbneekem ne-
faderesčanu, nefatīščanu mudinadama un ludinadama, pafaulēs dur-
wis draudē želt no enehm. Nepazeeščana, tā wifur žitur, tā ari
fāhē, ižel strahdneeku nemeeru. Kad darb deweji wifās minetahs un
neminetahs meitu wahjības, paščas meitinas mahjidami, dihd-
dami un klahf peemahjadi, paneš un pazeešču, tad pašču
to nepazeeščanu tee newar nedf paneš, nedf pazeešču; jo pce fatra
deenesneekam nepatīščama wahrdina waj darbina tā atwer fawu muti

un faka: „Es pee jums wairš nepaleeku; atdobeet manu paši!“ —
To fāžijufi, tā ari jau eet, nebehdadama par to, ka tā uf wešelu
mehneš falihgušū un til fahdas pahri deenas kalpojufi. Deeneslūng-
gam nefas ne-atleek, tā seigščus ween meitai atdot paši un to laift
projam; jo žitadi tas waretu křiš kibēl. Paši tas neweenu stundu ne-
drihtit aifuret; tas til war aigahjuščo atkal melet un pce teefas
apfuhdset, waj winas ispelnito lones daku eaturet, lai wina fuhds. No
abahm minetahm darb deweju teefibahm tam naw nekahda labuma; jo
weena mehnešča kalpotaja eepelnitā lones daku war arweenu buht loti
maha, pret tahm nerahtibahm, tā kungs peepesči paleek beš deenesneeka,
un otrkahrt, zaur fuhdšibahm gahjeju peepesč, ištihwot nolihgto laiku,
atmeštu wehl mafak labuma, bet gan daudf wairaf faunuma, — jo
meita, ar waru deenet peepesča, fahktu spihitet, un kungam nefas ne-
atliktu, tā meitu beš laika atlaišt un tai ištīmafak wifa nolihgta laika
algu. Deenesneekam ween ir wifš labumi. Tam naw wajadšigs, ne-
patīščanas paneš; tas naw peepesčis, fawu apsolīščanu ispidit;
kad tam kaut kas naw pehž prahta, waj žitā weetā fmaida leelata laime,
tad tas war eet un palikt, kur til ween tam patihf. Itseehš, tā kad
fāhē leelā deenesneeku fawwātibā buhtu wina kahrtas leelata laime, —
bet tā ir akurat wina nelaimē; jo žilweks, ko til teefas spēredums war
feet un fāistit, kura pašča wahrdis un apsolīščana ir nulle un neekš,
furfš taišni pehž pašča fawstarpiga falihguma naw peeturams, fawu
peenahkumu ispidit, naw pilnigs žilweks un newar buht labs strahd-
neekš, nedf uštizigs deenesneekš. Labs strahdneekš strahdā uf weetas un
bauda abus, — ištū darbu un wina gahrdos, peebreduščos auglus;
nelabs strahdneekš turpreti fskaida no weenas weetas uf otru un pa-
fmeēf abus, — ne-istū darbu un wina nepeebreduščos auglus.
Meitinas, kas fskaida no weenas weetas otrā, naw darba daritajas,
bet ir til fahdas pašmeētajas.

Zaur deenesneeku fawwātibā deeneslūngi gan bauda un zeefš
materialigu faunumu, kad deenesneeku peepesči peetruhtit un faimnee-
žības ritenis azumirli apstahjāhs, — bet pašči deenesneeki ižeešč
naudivu un netikuma faunumu lihdf pehdigam galam. Eštraididami,
tee tal neta nepelna, turpretim daudf, daudf istāifa: naudu, spēhku,
laiku, deenesā uštizibu, preeku uf darbu. Žilweki, kas ne pat weenu
mehneš newar nodšihwot uf weenas weetas, naw wairš strahdneeki, bet
ir wafanki.

6. Rahdā wifšē muhfu deenesmeitu stahwoflis buhtu
pahrlabojams?

Tahdu no tam, fahdu eestahdi fmahdet waj nizinat, es te brihwi
gribu ištāifa fawas domas, tā deenesmeitu stahwoflis buhtu pahrlabo-
jams. Tahs waretu notikt, kad meitahm, kas no fawā pagasta išet
deenet, lihdf ar paši ištū ari deeneslūngahmatinu, kas buhtu zaurfāh-
reta, no pagasta wezafā un fskrihwera parafstā un ar pagasta seegeli ap-
segeleeta, un kura buhtu eerahstis meitas wahrdis, ušwahrdis un pagasta
nošaukums. Ešho grahmātinu wajadsetu deenesmeitai pce deenesā
eestahščanahs atdot deeneslūngam, tā tas tuhdaf tani eerahstā to da-

Paspahrne.

Sautini.

Brihwi atšahstijis Sautineets,
(2. Turpinajums.)

IV.

Sautinu faimneeze bija fawu luhgščanu beigušū un sehdeja klusi
un domās nogrimuš, rotas pahr bihbeli fatrustojufi. Tahs gan ne-
bija nekahdas filiozofstas domas, kas wina nodarbināja. Ne-atmina-
mahs dšihwes mihtlas nedarija wina nekahdas ruppes, bet gan naba-
dšiba un truhsums, to wina pce daudseem tedseja. Zaur lotu lapahm
fphdeja dāščā faules šari istabā, af wežas mahminas fudrab balceem
mateem un mihtigo, laipno feiju spēhledamees. Klusais swehtdeenas
meers wina gausči patija, un wina to baudija uf fawadu wifš.
Kas darba deenas, daudf darbu un fšeeščanu deht, nebija pahrd-
majams, to wina tagad pahrlifa un nospreeda. Tur tā eedomajāhs
Lejneezes, nabaga fawas, furai gahstās deenas preeščā. Tuhlit
rihtā wina grip pee drehju fšapja eet. Deewš sin, žif tur krehtu un
palagu naw, no lūreem gan dāščs labs jau krehti ir apbruhlets, to-
mehr preešč fāhē mehrla loti derigi. Un nabaga Freimanecis, furai
pagahjuščā seemā wifš nomita, tarufetu trahjumāš ari jau eet uf
beigahm, un winaf tāf ir behrnu pulzāš, kas ari grip eht! Nestai-
tami truhkumi ir janowehtsch, — bet, paldeewš Deewam, wina war!
Tif leelā mahjā ir ari nestaitami lihdfseki preešč tā. — Wina aistai-
šja grahmatau zeeti, nolika to few lihdšās uf loga un statijāhs lautā uf
pagaimu. Bet ar to winas klusais swehtdeenas meers ari bija pa-
gaimu. Nabaga lopināš, Pafans, degdamā faules farjūmā pce teh-
des peefsees guleja. Wifš bija fawas buhdas preeščā ištsepees un
ar istahru mehli elsoja. Wahre peezehlahs un ištahja pagaimā.

Nabaga lopināš, tew naw nekahdas swehtdeenas! Wifš dodahs
faules farjūmā patehstī, — pahr tewi neweens nedomā! Pag, es
tewi atrahjušū! Meerigs! Eš tāf meerigs, tu mulka —! Nu, tu te-
purs, waj tu buhš meerigs!

Seelais fūnis pee tehdes raušijāhs un ištahdija fawu preeku, wi-
fadi lehtadams. Pa weiti faimneeze puhlejšahs, wina faturet. Tifko
tā pehž wina fatla sifnas ter, lai to atļahju, te wifš atkal lež
un danžo.

Man pateešē Eihse fāfauz, — tas fūnis ir fšodeem pawifam
trahf! Wina beidšot, gluschi notufušt, teiza. Bet pirmš wina warea
atšahptees, fahda wihpreeščā roka eespeedahs šarpā — šarp wina un
fūni. Ar weenu roku tas nokehra fūni pee sifnas un ar otru roku
nospeeda to pee semēs un atrahšja sifnu waiā.

„Tā, nu wifš ir wakā un war pajumtā swehtdeenu noswehtit.
Un nu — labriht, mahjas mahf!“ Mahjas mahte tureja roku pahr
azim un statijāhs uf sweščineeku. Wifš winaf bija paštīstama, bet
flaito, fšajsto wihreeti wina nepašina. Bet Pafans litahs wina paštī-
stot. Diti, preežigi reedams, wifš lehtaja ap abeem, noloezahs pee
semēs un lehja atkal augšā. Žitadi wifš neweena sweščineeta ne-
eeradusija, — bet fšho wifš apweizinaja, no preeka fmihtiedams.
Wifš kahrwahs no wina glauditees un peesehjāhs pee sweščineeta
stahwus un uštifa fawas leelahs lepas uf wina truhstin.

Pafanam ir laba atmina!“ sweščineeks teiza. Wifš nonehma
zeputi, un wifš tumščahs bahrdas un bruhnahs feijas parahdijāhs
balta peere, uf kuras tumščā brihni, truhšāmi mati karajāhs.

„Jahnis! No tawas truhšānahs galwas es tewi pahstū! Sweitš,
truhstoj reiš sweitš! Nahj eesčā — istabā! Un tik drihš jau eš
pahrnahjis!“

„Es esmu gandrīf ištetrus gadus bijis projam!“ — Un pee
fšchem wahrdem fhan daudf-mah truhstuma un fšepšluma.

„Tā es nedomaju, tā nē!“ faimneeze ahtri un fšrniigi atbildeja.
„Manis deht, tad tu labaf nebuhtu nemaf aigahjis, mans deht! —
Man til eenahja prahtā, tā wafar mahjas fargš teiza: Jahnis gan ari
drihš no faldateem buhš wafā, — un fšodeem tu eš te! Nē, tā pah-
rehtigščana! — Ko gan Alwine teikš!“

Pa to laiku winaf bija mahjā dibina istabā eegahjuščū. Saim-
neeze peebihdija krehtu fawam lehtrehtlam lihdšās pee loga.

„Un tagad nofehdees un fahstī! Eš tahdu pafaulē bijis, — lihdf
pat Turku semet, laudis faka.“

„Tikai lihdš Ddesai.“

„Un jahščanas stola winaf ari tewi ir fuhstijufi?“

„Ja, ari gan.“

„Nebija nemaf wajadšigs! Tu jau weenumehr jahji, tā kad tu
ar fširgu buhtu fā-audšis lopā.“

„Bet es domaju, tā es wehl daudf ešmu mahjisees.“

„Ir teefa, — bet pagaidi! Es gribu Eihse teikt, lai wina tew
brotafstu atneš. — Nē? — Waj tu domā, tā Sautini ir pahreht-
tusees, tā es fawam zeemiam neta newaretu likt preeščā? — Al,
Jahni, wehl ir tā pati mahja, bet weena tikai truhstī, — tā kreeta-
tais no wifcem, to mehš jau ešam fmihtu kalnina guldinajufi!“

„No jau es dširdeju.“ Jahnis teiza un notahra galwu. Un tad
winaf sehdeja weens orram fahdu brihdi klusu lihdšās un domaja pahr
nomirufšo.

„Es fūni, tā tu winaf mihtēji un zeemji, tā wifš to ari bija
pelnišis,“ faimneeze beidšot teiza ar tahdu balš, kura eesahotot bija
droščā un tad arweenu palika sifnata un sifnata. „Un wifš weenu-
mihr leelas leetas no tewis domaja. Kad tu wehl mahš knautis biji,“

— un wina rahdija ar fawu rofu uf grihdas, — „tad wifš jau
daudf reiš uf mani teiza: fahds sehnš, mahf, mums til der leeti!“

„Bet tad es preešč išteteem gadeem fšho mahju atšahju, tad
wifš ilgu laiku uf manis dušmojahs un man newareja peedot, —
waj ne tā, mahf?“

„Peedot wifš tew peedewa drihš, bet brihnitees wifš brihni-
jahs daudf, tā tu, ko mehš fawā mahjā tā fawu behrnu ušnehmahm,
warejt aiseet projam, un taišni tad, tad tu mums wareji pahldšef.“

„Ja, tas no manis warbuht ištāifaš loti nepateizigi, — bet,
mahf, nepateizigs es nefad ne-efmu bijis! Wifš pat fāhā deenai
es peemini fatru labfribu, fuzu juhš man ešef parahdijufi, un
netad —“

„Wifš labi, mans dehtš, wifš labi!“ mahte wina pahtrauza.
„Ko mehš pee tewis un tawas mahjas Lejneezes ešam darijufi, to
ešam ar preeku darijufi. Es domaju, ka tu šini, tā wehtehwš, proti
mana wifra tehws, pee jums to par labu gribeja greift, to wifš
dušmās un eekarfumā pee juhšu tehwa bija nofehdees. — Wehl fš-
odeen es ar Alwini pahr to runaju, tamdeht tā winaf ari ir tahdas
pat farstās afinis. — Tas bija noseegums, kas uf fšihš mahjas gu-
leja, un ko mums wajadseja atmafak, kad tu un Lejneeze wehlaf tā
bahrihi palihaf. To šini, tā aigahjuščais tewi mihtēja, un wehl ihf
preešč fawas nahwes wifš uf mani teiza: „Jahnis ir ihšis semoyis
un faimneeks, un ja tu winaf kahr tei ar to wari pahldšef, tad
dari to. Ko tu tam doš, tas nebuhs semē nomešt!“ — Nedf, tā wifš
lihdf pat fawai pehdējai stundai pahr tewi domaja!“

„Es pateizos wifram, un es pateizos ari jums, mahf! Bet man
newajaga, paldeewš Deewam, neta! Es žeru, ari weens patš pafaulē
kluf uf preeščū!“

„Kā tu gribi — un taišniba tew ari ir! Tahds žilweks, tā tu,
teel weegli pafaulē uf preeščū. Pahr to mehš ešam ne-iffafot pree-
zajufšees, tā til labu ween no tewis ešam dširdejušū. Un tad tew
žis nefas naw preeščā, tad wari fatrā fūndā muhfu mahjā atkal
dšihwot. Tu šini, pahr lom un ehdeenu Sautinu deenesneekem nefad
naw jahščehlojšahs.“

Jahna feija pahrehtahš, un labs laifs pagahja, pirmš wifš
atbildeja.

„Tas ne-eet, mahf, — to es newaru dari!“ wifš tad teiza,
elpu dšiti wildams. Juhfu deht, — labpahr! Juhfu deht — es buhtu
tuhlit nahjis un par juhšu ihpaščumu tā par fawu ruhpees. Bet
tamdeht es toreis newareju palikt, tamdeht es ari fšodeem wairš ne-
waru greestees atpafat! — Tas ne-eet, mahf!“

„Kas tad tew ir? Kamdeht tad tu newari nahft? — Palez seh-
dot, Jahni! Es gribu finat, kamdeht tad tu newari nahft atpafat!“

Bet jaunelis sehdeja ar fāgrumbatu peeti un fākneebahm luh-
pahm un nefāžija ne wahreda.

paſchas Bauſkas, tā dehvētā Ehrſchūmūiſchās rija; pehrkonē eſpehra un beidamā tapa ugunij par laupijumu, kurpreim nama eemihneeki tika ar maſeem ſaudejumeem, bet to teſu leelakam bailehm waſā. Ap pulſteen ſeem wakarā negaiſs piņīgi aprima, un wiſs bija atkal klufu. Negaiſs ir til ſtrīpahm gahjīs, un daſchās netahās weetas taſ nemai nebija lehris.

Wohl no Bauſkas. 9., 10. un 11. Julijā pa Bauſku dſiwojojot, dabuju daudis to redset; jo 9. Julijā ſanahja Bauſkā wairak nekā 1000 jahtneeku, kuri, nakti pahrgulejuſchi, otrā rihā dewahs atkal uſ ſelgawu un Rihgu. 9. Julijā wakarā Bauſkas pils kalnā iſgabja daudis ofizeeru ar fara muſiku ſakumōs, tā ka no daudis weefseem wiſs taſ kalns pēpildijahs. — 11. Julijā rihā notika diwi nelaimigi gabijumi. Rahds Bauſkas krodſeneekſ bija, pehz ſeena kahpdams, no krietis no behnina un loti ſadauſſeēs. Rahda meita nu tuhlit braufſchus ſteidſahs pehz daktera. Pa tirgus plazi ahtri brauzot, un warbuht uſ zitu puſi ſkaidamahs, tā uſbraukufi kahda wiñnuſchneela 3 waj 4 gabu wegam dehlēn wirſu, tā ka tam galwa ſipri no riteneem tiſufi ſadragata. Gan tuhlit daktera palihdſiba bija klahit, bet deewefin waj behninaſch iſweſeloſeēs.

Weg-Sauls mahjitatjs Aleſanders v. Luhan's nomiris.

No Walles. Treſchdeen, 3. Julijā, uſnahja muſhu apfahrtnē breeſmige lectus ar pehrkonu. Pehrkonā ſpehreeni bija weenumehr dſiebamī. Weens ſpehreens nonahweja Pehrtermuſchās Lapſu ſaimneekem 2 ganus un 2 gowis, kaſ pa breeſmigo laiku atradahs uſ ganiſbahm. Wakarā aiſubtijufchi no mahjahm diwi maſas meiteneſ ganeem pakat, bet taſh atraduſchās ganus gulot, un domajuſchās, ka ſehni aiſmiguſcheēs. Kad nu taſh kahdu laiku nodarbojuſchahē, ſehnuſ uſmodinat, bet to naw warejuſchās, tad taſh ſtrehuſchās uſ mahjahm atpaſat un teiſuſchās, ka ſehni eſot noſkauti, jo newarot toſ uſjelt. Nu atſteidſahs leeli zilweki uſ ganibu un atrada, ka ſehni noſperti. Weenam ſehnam, kuru pehrkonē teſcham trahpijīs, ſaploſitas drehbes un ari meeſas daſas. Gowis atraduſchās no ſehneem druſtu atſtatu, un bijuſchās wehl druſtu dſiwhas, kad mahjeneeki nogahjuſchi, — bet tomehr pehz kahda laizina nonihluſchās. Weens no noſpertajem ganeem bijs turpat dſiwhodama kalpa dehlē, un ari weeno no noſpertajem gowim tam paſcham kalpam peederejuſi. Tā nu paſaudeja weenā brihdi nabaga wezaki ſawu miho behru lihdi ar gowi. Abi ſehni bija wehl ſtolas gaddē, kaſ kreetni mahjuſchēēs un godam weduſchēēs. Wezaki gauſchi apraud ſawus mihoſ behrnus, kaſ til ahtri un negaiditā wiſhē no wiaeneem ſchlihrufcheēs.

No Merzendorſes. 29. Junijā, puſdeenas laika, Merzendorſes P. mahjās notizis kahds dabas brihnum; jo no gaiſa nonahluſi kahda uguniga bumba paſchā ſehtwidū un, greeſdamahs, iſgahjuſi no mahjahm laukā, kur to, ſemi iſſahripidama, paſudufi.

No Baldones. Pirnaja Wakaras ſwehtku deenā uſ Schenberges leelzeta pret Baldones muſchu, ap puſwakaru no Rihgās brauzot, kahdā Schihdu partijai apgahſeēs weſums, kur wirſu gulejīs 14 gadu wezē ſehnis, kureſch, weſumam gahloſcheēs, pakritis apakſchā un bijs uſ weetas pagalam. Otrā deenā pehz priſtawa kunga un pagasta waldes atwehles taſ kizis aiſweſtē projam no nelaimigahs weetas. — 7. Julijā Baldoneſchi notureja ſatumu balli Baldones muſchās parkā. Apmekletaju bija wideji. — Laiks ſchimis deenas pēe mums ir loti jauns un audſeligs, tā ka tagad wiſeem leelu leelaiſ dardē ar ſeena eewahſchānu.

Dignajas pagasta waldei, tā „Kur. Sub. Wiſe“ ſino, ir atwehletis, iſ gada 29. Aprilē un 9. Septembēri Dignajas muſchā noturet gada-tirgus.

No Sileem, Dalſu aprinki. No ſcheijeneſ ſinojamē kahds kramplauſchu rihlojums, kuri ſawōs nedarbōs mehjinajuſchēēs Sihu mahju eedſiwhotaja K. S. klehti, nakti uſ 27. Juniju. To paſchu mahju otrāis eedſiwhotajē nahjis minetā nakti wehlu mahjās, kur tad iſdſidejīs K. S. klehti ſawadu troſſni. Klehtij tuwaki pēgahjīs, wiñſch pamanija klehtis durwis waſā. Tuhlit minetam pahrahzejem krietis aidomā, ka ſchē kahds naktis-putnē ſtrahdā ſawu weikalu, un tamdehl, durwis zeiti aiſraudams, taſ klahwis, lai nahlot palihgā, ſagli ſaguhſit, kaſ klehtis eelauſeēs. K. S., no meega iſtrauzetē, ahtrumā ne-aphehrees, iſſtrehja kaiſs ahtrā, lai waretu ſawu peederumu glahbt un kairno ſagli ſatwert. Pa tahm ſtarpahm ſaglis pa klehtis eelſchpuſi breeſmigi ploſijees, wiſadi puſledameēs, no ſaweem ſlaſdeem tilt ahtrā. Bet ſchoreiſ walgs bija piñs un tam wajajdeja truhlt. K. S. am klahit peſteidſoteēs un durwis werot waſā, iſweizigais naktis-putnē uſgahſeēs ar wiſahm durwim wirſu; bet duſchſigais durwu turetājē ſahlehris ſchiglo putninu un to ſaturejīs, kamehr K. S. atſwabinajeēs no ſawu durwu ſloga. Wehlat taſ nobōis peenahzigahm teſcham.

No Ddres. Scheijeneſ Schwiſchu mahjās ploſijahs 20. Junijā breeſmigs uguns-grehkē. Uguns zehluſeēs, kā domajams, no ne-apdomigās rihloſchānahs ar pihi. Patlaban kā bijuſi pabeigta ſtolla apjumschāna, tā ari uguns iſzehluſeēs, un pēe neleela wehja pahrgahjuſi uſ zitam, it tuwu ſahwoſchahm ehkahm, ko tad wiſu aprijuſi. Slahde ir leela, kura jazeſch til lab kreetni pahrikluſcham ſaimneekam, tā ari ziteem mahju eedſiwhotajem. No mahtās eſot til taſ iſglahbt, kaſ bijs mugurā. Ehlas bijuſchās apdroſchinatas.

No Kuldigas ſino weizigais „Anzeigeris“, ka tur kahdas priwatrejonas nodomajuſchās jo ſwarigu leetu eefahrtot, proti kahrtigas braufſchānahs ſtarp Kludigu un Wentepili, kuru iſdarichſot twaikoniſ, kaſ, peclahdēt, tilai 2 pēhdas eēs diſtu. Pēe Wentas upes atrodōſchahs pilſchetas, muſchās un pagāſtu ludim, tā zerams, ſcho ſwarigo leetu pabalſtihs. Tahs weetas, kuzās kugim grehti tilt zauri, atronahs ſtarp Kludigu un Slehfu, — bet taſh wāreſchot wegli padſliinat.

Kuldigas aprinka prahweſtē Reinholds Rāder's 8. Julijā nomiris Wirzburgā (Wairijā).

Apſuteſ aprinka ſemneeku wirſteefas preeſchſchdetajē, barons Ggōns Kōrſis, tā „Wald. Wehſneſis“ ſino, atwaknats no 1. Julijā lihdi 15. Septembērim.

Sakalijā Leijas-Kurjemeſ juhrmalā ſtrahdneeku ſtarpā beechi iſzetoteēs kildas, kuras daſch'reiſ pahrewhreſchoteēs par kauſchānos. Tahda kauſchānahs tur ari aiſwiru nedel' notikuſi, kuzā atgadijumā 7 ſtrahdneeki tapuſchi breeſmigi ſaſſi, ſtarp kureem trihs nomiruſchi. Aiſpūtes polizeja un aprinka ahriſ aiſbraukufi uſ nedarba weetu.

No Skrudas rakſta „Lib. Tſganz“, ka turēns muſchās medineekſ pihlu mdibās-aiſ pahrikluſchānahs zaur ſchahweenu eewainojīs ſawu 16 gadus wezo dehlu. Kaut gan ahriſ tuhlit bijs pēe rolas, tad tomehr wehl ne-efot iſdewēēs, iſ eewainotā meeſahm wiſas ſkroteſ iſdabūt ahtrā. Sehns eſot ſipri ſlims, un pahz wiñna zehſchānahs jaſchahboteēs.

No Gramdas apfahrtnēs, 3. Julijā. Wiſi tihrumi un wiſas labības ſehjas lihdi ſchim brihdim wehl ſtahw labi, un wafareja un kartuſeli kupli un ſteidſigi aug. Rudſu lauti grants ſemēs jau metahs peleki, un meeſchi jau raidahs iſplaukt wahrpās; tikai ſeena un ahbolina buhſ druzjūn maſak, nekā pērn. Ari ogu krumi un ahbektu koki, kaſ ſeedot apſala, ſola tal wehl ſawu daſu auglu rudenī. Semenu ogas jau ehdamas.

No Leepajas. Rahds pēe Pehrkonē peederigſ ſweijneekſ M. S., labi pēdehriſ, gribeja leht ſawā laiwinā, kaſ bija ofmalā, bet, ſtreipakodams, eekrita oſtā un noſlihta. — Leepajas oſtā eebrauja Saſaleijās twaikoniſ ar truhwes ſlagu pēe maſta, kaſ norahdija, ka wiñna maſchiniſeſ eſot nopluzis un — nomiris. — Kahda kundſe no Klai-pedas ſcheit atweda reti redsetu puſi, ko par naktē-lehninini noſauz, kamdehl ka ta til reti un naktē laika uſplauſti un til deen' un nakti ſeed, kur tad atkal aiſtef daudſ gadu, ka ta ne buht neſed. Minetahs kundſes „naktē-lehninene“ eſot 23 gadus weza, un eſot taſ 23 gaddē 8 reiſas til pa weenam leelam ſeedam radijuſi, ar 7. gadu eefahdama; bet nu ſchogad Junija mehneſi ta eſot, par leelu preehu wiſeem apmekletajem un redsetajem, 2 ſeedus radijuſi. — Iſ maſahs upiteſ pēe ſchoſejaſ namela eſot kahda jauna zilweka lihdi iſwiſluſchi un polizejai nodewuſchi. Klahſtatu ſinu wehl truhlt. — Rahds kureneſ matu greeſeja un bahridas dſineja palihgē M. zaur giſtē enemſchānu nogalinajeēs. — Leepajas kara oſtu taiſot, eſot, tā „Lib. Ztgai“ ſino, uſtrakti 10 mironu kauli, kaſ zītē pēe zita ſemē blaſam atraſti gulam. Weena mirona pirſtā ſelta grehſens atraſti, un ari wehl zitas ſudraba un ſelta leetas tur ſemē uleetas, kaſ wiſe norahda, ka tai weetā buhſ bijuſchi wegu kauſchu ſapi.

Leepaja, tā „Lib. Ztgai“ ſino, wiñu pēektdeem no deenwidus gubernahm atnahjis 1200 gabalu leelē merino aitū ſuhtijums, kuras twaikoniſ „Zula“ aiſwedichſot uſ Dintſcheni, no kureneſ taſh pa dſelſ-jeſu ſubſichſot uſ Pariſi.

Zelgawas notifikumi.

Deewalpoſchānas Annas baſnija 17. lihdi 24. Julijam. Swehtdeem, 21. Julijā: 1) Lauku draudē: Deewalpoſchāna pulſti. 908 no rihā; ſpred. mahj. Conradi. 2) Pilſchetas Latweeſchu draudē: Deewalpoſchāna pulſti. 7/2008 no rihā; mahj. Kūlpe. Deewalpoſchāna pulſti. 208 pēz puſdeenas; ſpred. mahj. Kūlpe. — Pirmdēem, 22. Julijā, tā Keiſareneſ Majefeteſ Marijas Feodorownas wahrdā deenā: Deewalpoſchāna pulſti. 1008 no rihā; ſpred. mahj. Conradi. — Lauku draudē uſ ſaſtaſti: Feiſis Keiſer ar Wiſi Brauer. Lauku draudē miruſchi: Anſa Keltora un wiñna laulatahſ draudēneſ Lawiſes nedſiwhōs pēdſimīs behninaſch; Dahwus Kalnin, 67 g. w.; Zahnis Adolfs Emiſs Weinberg, 4 g. 4 m. w. — Pilſchetas draudē uſ ſaſtaſti: Auguſt Volberg ar Katrinu Hermann; Feiſis Keiſer ar Wiſi Brauer; Janis Seemel ar Nataliju Kulain. Pilſchetas draudē miruſchi: Jandriſa Rihja un wiñna laulatahſ draudēneſ Annas nedſiwhōs pēdſimīs dehlriſch; Vina Leppenberg, 3/4 g. w.; Anna Liebert, 5 m. w.; Anna Pauline Wida Braſche, 8 n. w.; Anihſe Kanſewiſ, 92 g. w.; Magdalene Emma Jurewiſch, 5 m. w.; Zehlabſ Behriſa, 4 m. w.

Sahitbas draugi. Kā dſirdamē, tad ari reiſ muſhu Zelgawā raduſcheēs kahdi, kaſ ar wiſu ſpehlu gribot eefahlt jihniteēs pret neganto dſerſchānahs ſehrgu. — un lai ſawu mehri jo uſtrijamaki waretu ſaſneeg, tad tee eſot nodomajuſchi dibinat ſahitbas beedrihu. Eefah-jeſu pulzinhſ gan wehl ſchim brihſcham eſot gluhchi maſinhſ, bet jazer, ta taſ reiſ war iſhii diſſaiſ paliti. Protams, ka ſahitbas draugeem teitan pret dſerſchānahs ſehrgu buhſ deewōgan grehti karot; jo dſeh-reemu pahdotawu ſē ir iſhii prahwſ ſaitis, un dſehraju ari ne wiſai maſumē. — Daudſ laimeſ jaunajeem eefahjejeem!

Sahdiſiba. Wiñu pēektdeem kahds barons M. Leichōs, no teiſe-neſ uſ ſawu diſimiuſchu gribedamē drauht, meeſejeſ ſubrumā, kureſch to wiſlehtaki lihdi turen nowed. Starp Latweeſcheem neweēns til lehti to newediſ, tā taſ wehſejeēs, un tamdehl taſ greeſeēs pēe Schihdeem, kur tad ari kahds Schihdu ſuhrumāniſ to aprehſeēs aiſweſt par ne wiſai dahrgu maſhu. Braufſchānahs naudu tungſ jau ſamaſtajiſ tuhlit pirmē iſbraufſchānahs, un tad ſawu portmanēju taſ paglabajis labatā. Zeld, ne taht' no pirmahs ſaſtawas, taſ, gribedamē maſſat ſaſtawas naudu, ſahjis pēz ſawus nauđas rauchit, bet atrabiſ, ka wiñna prahwſ nauđas maſ pagalam! Kungē nu tuhlit ligis apturet, un ari ſuhrumāniſ pē-nahjis pēe raſu iſſahpatawōs, kur taſ pagehliſ ſuduſcho maſu, bet — beſ nauđas. Kungam domas trihot uſ ſuhrumāni; jo ne ar weenu tam no ta laika, kamehr portmanēju eebahjīs labatā, ne-efot bijuſchās dariſchānahs, tā tikai ar ſuhrumāni ween. Suhrumāniſ tuhlit neſt iſmekleſchānā, — tomehr pēe ta ne-efot netahda nauđa atraſta. Nauđas bijs 70 rublu. Iſmekleſchāna wehl teelot turpinata. Ja ſuhrumāniſ iſrah-ditos par waimigu, tad pateſcham tā buhtu, la, ko lehti pēhrt, to dahrgi ſamaſſa.

Karſtais laiks, kureſch weſelu nedelu pēz leetainajahm deenahm pēe mums weefojahs, nu leetahs pahrgahjis un leetus atkal ta weetā eefahjeēs. Minetāis laiks, kureſch iñn iſpachſi pilſchmeeſeem bija nepatiklams, lauzeneekem atneſa loti leelu labumu, un proteet to, ka taſ loti labi weizinaja ſeena un ahbolina eewahſchānu. Daudſ ſeena eewahſchēju, tam ne wiſai trefnas ptawās, wāreja to, ko no rihā pſahwa, wakarā eewē, tā piñigi ſakaltetu, ſchlahni. Tahdā wiſhē ſeena eewahſchāna brihnum ahtri ſelahs, un tā tad tagad gandrihſ jau wiſas pta-waſ, kaſ Zelgawas awlahrtnē, til pa ſcho iſho laizinu ween, nowahl-taſ. Til iſdewigu laiku ſentloppi pēe ſeena ſchahweſchānahs reti tilai dabem pēedſiwhot. Weſake ſentloppi teiz, ka 1868. gadā tilai tahds eſot bijs.

Kartuſelu tirgus, kureſch lihdi ſchim ſtahweja, kartuſelu truhlumā dehl, tibri tuſchās, iſagad nu atkal ſahlt atdſiwhoteēs; jo jaunee kartu-feli, pēz otr'reiſejaſ ataugſchānahs (pirmo reiſ tee noſala) nule kā ſahlt nahlt ehdamī. — Tapat ari zitas ſwaigas pahretas prezes tagad til ſahlt parahditeēs tirgū; tikai gurki, kuri ziteem gadeem ap ſcho laiku bija leelā daudſumā, tagad wehl weenigi pēe leelatajeem ſatru dahri-neekem ir dabonami. — Pahretas preſchu zenas tagad, uſ tahm wiſ-pahrigi noſtatoteēs, war teit par deewōgan augſtahm; iſpachſi milti un maife ir padahrgi. Bet jereſim, ka zenas pēz iſha laizina noſlihdēhſ ſematu; jo Zelgawas apgabalā, pēz auguma ſpreſchot, buhſ deewōgan bogātis gads, — un ja tilai wehl raſcha buhſ laba, tad, zeramē, ari buhſ wiſu leetu lehtiba, taſh teitan pahrdodot.

Wiſjaunakahs ſinas.

Seemela telegr.-agentura.

Pehterburgā, 15. Julijā. Franſchu juhrneeku wakar tila Pehterburgā jo jaunmigi apweizinatā. Ap 200 Franſchu matroſchu ſawu wirſneeku parwahidā, bija ſchē nonahluſchi, lai pēedalitēs pēe Slawjānſa dſeēdataju koza konzertā. Wiſur, kur muſhu ſeen, weefi parahdijahs, tee ſiſa apweizinatā ar ſuſnigeem ſweizeneem: „Ura!“ un „Lai dſiwho Franzijs!“ (Vive la France!) Kā ſahbia, tad admirāls Scherwē, kopā ar wairakeem juhras wirſneekem, tadſchu apzeemoſchot Maſlawu. Waſ-lawneeki nodomajuſchi, pēz eefpehjas wehl jo ſpoſchaki ſanem Franſchu weefus, nekā Pehterburdſneeki.

Kronſchtatē, 14. Julijā. Schodeem, pulſten 908 no rihā, Keiſaru Majefeteſ un Wiñu augſtee Behni, Greekijs lehninene ar meitu un Keiſariſchās Augſtibas Leſſerſti un Leſſerſtineſ jahtās „Zarewna“ un „Aleſſandria“ abrauja Kronſchſtates reidā un apmekleja kugi „Ma-rengo“; Kreewijas un Franzijs eefadras ar leelgabalu ſchahweeneem apweizinaja augſtu Weefus. Admirāls Scherwē Keiſareneſ Majefetei un Greekijs lehninenei paſneedſa puſu buketēs. Keiſaru Majefeteſ no-ſklatijahs rihloſchānahs ar greeſchameem torneem, kuzōs tahtſchahſamee leelgabali bija uſſahditi. Pēz tam Keiſaru Majefeteſ dewahs uſ „Deſchawu“, kur eebaudija broſatu, pēe kura Kreewijas un Franzijs eefadras kugu komandēer nehma dalibu. Keiſara Majefetei iſſauza Franzijs republikas preſidentam weſelibu, uſ ko Franzijs wehſneekſ Labulē iſſauza Keiſara Majefetei un Kreewijas ſtotei weſelibas.

Kronſchtatē, 14. Julijā. Wafarejaiſ meeſahs pēe Kronſchſtates oſtās wiſkomandēera, admirāla Schwarzja, kureſch bija iſrihtōis Franzijs juhrneekem par godu, bija loti fraſchmi ſarihtōis un pēe ta wal-dija laipna fatiziba. Galds bija klahſt wafaras dahra galerijā; nama-mahēi blaſus ſehdeja admirāls Scherwē un admirāls Koſnaſowſ. Pirmo weſelibu admirāls Schwarzjs iſſauza Franzijs preſidentam; pēz weſelibas iſſaukuma uſſpehlejā „marſeleſi“, kuru nemitejoſchi ſauzeem „Vive la France“ pawadija. Pēz tam admirāls Scherwē iſſauza weſelibu Keiſaru Majefetehm, Keiſariſkai Augſtibai Leſſerſtam Trona-mantineekam un wiſam Keiſara Namam. Scho weſelibas iſſaukumu ſtaka urā-ſauzeeni pawadija un tad noſpehlejā walſiſ-hinnu. Admirāls Koſnaſowſ runaja pahz ſimpatiju, kaſ Kreewijas juhrneekſ ſaweeno ar Franzijs juhrneekem, un iſſauza weſelibu Franzijs uſplawſtoſchaj ſtotei un wiñas waronigeem weeneekem. Uſ to admirāls Scherwē at-bildeja: „No wakardeenas eē ſawā ſinā eſmu burwigōs ſapnōs zaur ſimpatijas un uſmamības leeliſtumu, kaſ mums Kreewija tapis parah-ditē. Mums pahz to wajaga buht lepnēem un ari laimigeem, ka taſ ne ween mums, bet ari mums dahrgajai Franzijs ari to parahditē; ja, lai leela un ſlawenā Kreewija ſanem Franzijs ſweizinajumu.“ Pēz tam iſſauza weſelibas Kreewijas beedrihahm, admiralam Scherwē un nama ſaimneekam.

Rijewā, 14. Julijā. Schodeem, pulſten 308 no rihā, Serbijas lehninhſ, pawaldona Miſiſchja un miniſteeru preſidenta Paſchitſchja pa-wadibā, lihdi ar ziteem pawadoneem ſchē abrauja.

Berlinē, 26. (14.) Julijā. „Reichsanzeigeris“ ſino, ka Keiſaram Wilhelmam uſ kuga „Hohenzollern“ paſihdejuſi kahja, pēe tam wiñſch weegli eewainojis zelgalu. Kahja rubrigi jalojpi, tā ta iſſelojums uſ ſainoſeem ja-atmet. Keiſara wiſpahrigiſ weſelibas ſahwōkliſ labſ; wakar wiñſch pēedalijahs pēe kopigās mahtiteēs.

Wehſtules un atbildes.

1. E. kungam, Sahweenā: Godatē kungē! Eē eſmu ſajjēiſ ſchihſ lapas 15. un 21. nummūrā, ka nepetlahjāhs ſapulzeteēs uſ laizigu dſeefimu mahjſchānahs iſpachſi gamenu ſwehtdeenas, un tā iſſtādrojumu pēeminejīs, ka wezaki newar ar pateſu paſemibu ſawās luſghānahs pēemineſ ſawus behrnus, kuri pa to laiku mahjās kahdu tautas dſeefimū. Uſ tam juhs jau paſchi ſchihſ lapas 19. nummūrā aſſiſtateēs, ka nam gan tā peclahjijē, un aiſbidinateēs, ka dſeēdat mahjſchāna nenoteētot pa Deema wahrdū laiku, ka zitas deenas ne-efot watas preeſch tam ne jums, ne dſeēdatajeem u. t. l. Man ſchlekt, ka kreetis wiſhē nekā to nedara, par to tam wajaga aiſbidinateēs pret ſawu apſinu, un no jums, E. kungē, kaſ ari lai bija ſagadams. No juhu raſta ſchihſ lapas 23. nummūrā war uſ runā ſahwoſcho leetu ſimeteēs til taſ, kur juhs, E. kungē, iſteſgateēs, ka pahz to, waj peclahjāhs gamenu ſweht-deenas ſapulzeteēs uſ tautas dſeefimu mahjſchānahs, juhs negreibeſ dot iſſtād-rojuma. Driſſat japeemem, ka juhs newareet dot nekahda iſſtādrojuma, kaſ jūms daritu gopa, lai ari buhtu gribejuſchi. Tahs ogas ſtabbas, kuras ne-war aſſineeg, juhs jau aſſiſtateēs, ka wehl ari ziti ir, kaſ lihdi ar mani ſapat domā pahz runā ſahwoſcho leetu. Luhdſu, iſſtādrojot, pēerabdeēt, pahz-leezineet, turedameēs weenigi pēe leetas, un mehſ buhſim jums poteizigi.

2. M. G.: juhu raſtu pahz ſinamo deewalpoſchānahs wainu jeb truhlumū eſam ſeen, generalſuperintendenta kungam nodewuſchi. Zaur to ſchimi teiſā wairak tiſs panahltē, nekā zaur pahzpreſchānu awiſēs. — Brahlu Buſchu deufatama atrodahs Rihgā, Zehrpataſ eelā N. 11.

3. Weſt—dſ: juhu mihla jau zita lairſtrāſā tiſuſi uſdota.

Rabības un preſchu-tirgus.

Zelgawā, 16. Julijā.

1 puſtru kweeſchu	3 rubl. 50 kop. lihdi	4 rubl. — kop.
1 rublu	3	3 20
1 meeſchu	2	2 25
1 putrainu	2	3 20
1 auſu	1 30	1 50
1 ſiru	2	3
1 kartuſelu	1 30	1 50
1 birſawu ſeena	3 50	4
1 pobu ſweeta	4	4 50
1 birſawu ballahs ſahls	3 10	3 20
1 ſarſtanahs ſahls	3 20	3 30
1 muzu ſilru	15	21
1 birſawu linu (trona)	35	40
1 (brahla)	20	28
1 muzu ſinechlu	7	8
1 aſi behtu mahtas (7 pehb.)	15	17
1 „ſgū mahtas (7 pehb.)	9	10

Naudas-papihru zenas.

Pehterburgā, 13. Julijā.

	Pirg.	Pahrd.
Paſimperial.	7 47 rubl.	7 50 rubl.
5 „ 1. prehm. aiſnehmums	239 1/2	240 1/2
5 „ 2.	239	230
Jannahs prehmijas kſilu-ſihmes (nepūnigt ſamaſſataſ)	212 1/4	213
5 „ 1. auſtruma aiſnehmums	100	100 1/4
5 „ 2.	102 1/2	102 1/4
Odeſas pilſ. hipoteku bankas 5 1/2 pr. obſ.	102 1/2	103
6 „ Chartomas agrarbant. kſilu-grahm, 43 g.	102 1/2	103 1/4
5 „ „ „ „ „ 6 1/2	101 1/4	102
Riſg. lom. bent. aſj.	307	—

Kreewu papihra nauđas kureſ.

Berlinē, 27. (15.) Julijā.

100 rublu ſelta nauđa 330	Wahju mahras jeb 110	Pruhſchu dahleri.
100 „ papihra	219	734

„Latv. Wiſchu“ iſdewējē: Dr. A. Bielenſtein. Redaktors: Th. Raander.

Доводлено пошурою. Рига, 15-го Июля 1891 г.

Drufais pēe J. F. Steffenhagena un dehla Zelgawā.

Semkopiba un fainneeziba.

Wafalbrulafhana aifiregta.

Pahr laba sweesta pagatawofchanu masās fainneezibās.

Leelakā dala sweesta, kuru pagatawo masās fainneezibās, kā ari leelakā dala no ta sweesta, kuru aisedwed leelaku muifchu moderneeki us tirgu, nepeteek prassijumeem, lahduš usfahda pabrufketaji no fahi tif leelā mehrā leetata un mihtotā uštura lihdselka. Tas ir it gaischi noflahstams no zenahm, ko samakšā par sliktu, wideju un labu sweestu; wīnu zenas grofahs starp 20, 30, 40 un pat 50 kap. par mahzjinu. Preefch sweesta pagatawotaja, kas wīnu pahrdod, tad fchu nefahdā fīna newar buht weena alga, waj wīnš par 1 podu dabon 4, waj 8 rublūs.

Turpmat mehš tagad pahrunašim, kas ir nepereezchami wajjadšigs preefch laba, nenainojama sweesta pagatawofchanas.

Preefch prahtigas peena fainneezibās kopchanas un preefch leelako tihrenehmumu dabufchanas no peena, ko if deenas eeguht, ir pahr wifahm leetahm tihribai wisleelafais swars. Jau pee gowu flaukšchanas ir us to jaluhko, ka wīnu tesmeni ir tihri, ka peena spannōs ne-ekriht smirdofchās dafas no lopu islahrnijumeem, netihrumi un spalwas. Peena spannūs, kā ari wīnūs zītūs traulūs, kuruš isleeta preefch peena tahlakas usglabafchanas, wajaga if reifas pirms leetafchanas, zaur pluzinafchanu wahrofhā uhdenti un tad zaur isfkalofchanu ar aukftu uhdenti, isfihrit no wifahm wezajahm peena atleekahm. Pehz flaukšchanas pens, zil ahtri ween eefpehjamš, ja-atrauj stakka gaisa kaitigai darbibai. Isfahfchanai zaur smalku faru feetu, kā ari peena atdesechani janoteek tihrās usglabafchanas telpās, kuruš naw smirdofcha gaisa. Gewehrojot to, ka tas fihmejahs us uštura lihdselku pagatawofchanu, wifš augfhā minetais jau wefelibas finā ween jadara. Wef tam wifas peena fainneezibās pamatis, proti tas, ka peenu zaur to war ušturet tihru un faldu, un no fchi peena eeguhtā sweesta labums — ar to stahw wīstuwakajā fakarā.

„Kaweeschu Awifchu“ igabhufchajā nummurā, atbildot us lahdu jautajumu, kas fihmejahs us fcho leetu, mehš ihfi peeminejahm, ka no wifahm metodehm, pehz kurahm pagatawo sweestu, tai jadod preefch-roka, kas darbu padara wisifhafajā laikā un pee tam peenu wislabaki isleeta, t. i. tai, zaur kuru pehz sweesta pagatawofchanas mums paleef falds wahjais pens. Pehdejais, deht fawa leelā feera-weelas un peena-zukura fatura, ir kā laufchu baribas lihdselkūs no leelas wehrtibas. Tomehe fchi sweesta pagatawofchanas metode der tikai tahdahm fainneezibahm, kur if deenas dabon leelu daudsumu peena, un kur krehjumu eeguht no fwaiga peena zaur separatoru. Schahdi rihfkojotees eeguht faldo krehjumu atdeseh lihds 12 siltuma grahdeem un tad ari tuhtit eeleef kehne. Kad par deenu dabon masu daudsumu peena, proti mafal nekā 200 stopu, tad naw wehrtis, isleeta separatoru, un pat wifmafato rokas separatoru nē. Tad ir labaki, ka krehjumu zaur to eeguht, ka fwaigi flaukto peenu, zil ahtri ween eefpehjamš, atdeseh, un, eeleetu lehsmōs traulōs, noleef labā peena pagrabā. Jo fihraf fwaigo peenu war atdeseh, proti lihds 6 waj 8 grahdeem, kas tikai ir eefpehjamš zaur noflahdijachanu starp ledūs gabaleem, waj eelifchānu aukftā uhdenti, — jo drihsfak peena wirfā fahrahjāhs krehjums, un tē nu tikai japrāfa, waj grib isleeta fahbu, waj faldu krehjumu.

Pirmejā rihfkošanahs ir mafakās fainneezibās wiswairaf isplata, un ar wīnu war ari eeguht loti labu sweestu, kad tikai krehjumam nelauj pa dauf eeflahbt, — bet tas, deemfchēhl, noteef loti beefchi. Kad krehjums ir nonemts no peena, tad to eeleef krehjuma spanni, lai to fchē drufku eeflahbetu. Wajjadšigo fahbumu wīnš, wisilgafkais, dabon 24 stundu laikā, tamdeht ka no wezafa krehjuma naw woirs eefpehjamš fakult labu sweestu. Zaur pa dauf garu fahbeshānu sweestam arweenu rodahs wairaf waj mafal rufhta garfcha. Kad krehjums no eebahfta speefifcha tikai lechnam tel semē un spihd kā laka, tad wīnš ir preefch sweesta pagatawofchands pašā labumā; stipra eeflahbeshāna ir, kā jau fajits, sweesta labumam kaitiga, un tamdeht no tahs jafargajahs. Uglabafchanas telpu un krehjuma labakā temperatūra ir 12 grahdi Reomira, un pee tahs war zeret, wisilgafkais 24 stundu laikā dabut preefch sweesta fufshānas gatawu krehjumu. Kad dahču reis ir tif mas peena, ka no weenreifgas krehjofchanas nepeteek, peepildit kehni, tad nokehjotais krehjums ja-eeleef bleka traulā augftā uhdenti, lihds famehr otra porzija peenahf lahbt, kas trufhtofcho papildina, un tad wifš krehjums us reis jaleef kehne. Zaur eelifchānu aukftā uhdenti krehjums ir ja-ufstura falds, lai buhtu tahds pat kā weh-laf eeguhtais, fwaigais krehjums. Ir pawifam nepareifi, kad jau eeflahbushānu krehjumam peelej wehl faldu lahbt.

No falda krehjuma sweestu war drofchi pagatawot tikai zaur separatora isleetafchanu, waj zaur falda peena eelifchānu ledū, waj loti aukftā akas uhdenti. Pee pirmehjās rihfkošanahs eeguht krehjumu tuhtit atdeseh lihds 10 grahdeem Reomira un eeleef kehne. Turpretim pee otrejehjā — fwaigo peenu tikai tad nokehjo, kad tas 12 lihds 15 stundas stahwejis loti aukftā uhdenti, un tad tikai faldais krehjums top fakults sweestā. Tamdeht ka dahču reis ir mas peena, un tā tad ari ir jafakul mas krehjuma daudsums, tad ir wajjadšigs, ka bef leelakas kehnes ir ari wehl lahda mafaka. Mafakahs kehnes tamdeht wajjadšigs, ka krehjumu preefch falda sweesta nekahdā finā pat ne pūs deenas nedrihtif uglabat, tamdeht ka tahds sweests, kā jau minejahm, kad to wairaf deenu usglabā, weegli dabon sliktu, rufhtu garfchu.

Preefch sweesta labuma ir wehl, pehz sweesta fakulshānas, wina apfrahdafchanas wifhe no wisleelakā swara; jo no tahs atkarajahs netif ween sweesta isfkatš, bet ari garfcha. Pat tad, kad pens un no ta eeguhtais krehjums ir bijufchi bef wainahm, sweestu zaur nepareifu apfrahdafchanu pilnigi war samaitat. Wispirms us to ir jagreefch wehriba, ka sweests netop kehne pawairaf daufš fakults, t. i. ka mitejāhs kull, tiklihds kā tauku gabalim, fawendamees, ir fahneegufchi firnu waj reeftu leelumu, tapehz ka leelōs gabalōs sweests ufneem pa daufš feera-weelas un zaur to top mihtifš, kepains un dabon sliktu garfchu. No kehnes isfmentajōs mafajōs waj leelajōs sweesta gabalōs wehl arweenu atrodahs waj nu leelaks, waj mafakš daudsums kehnes peena, kas, kad grib eeguht garfchigu un ilgi uglabajamu sweestu, pa leelafai dalai atfal ja-iddabon ahrā. Tamdeht wifas tahlakahs sweesta apfrahdafchanas noluhks ir, pehz eefpehjas atfchērt kehnes peenu, bef ka jautā, wirzīgā jeb aromatifkā smarfcha un garfcha eetu bojā.

Senaf wispahrim mehds no kehnes isfmento sweestu mafgat tihrā, aukftā uhdenti, un ihfi daudfās, masās fainneezibās tas gan ari tagad wehl noteef. Tomehr jaunafōs laifōs fchi rihfkošanahs ir pilnigi mefta pee malas, tamdeht ka peedfihwojumi tahda, ka zaur uhdenti zeefch tiklab sweesta smarfcha, kā ari labā garfcha, un ka mafgatajā sweests atrodahs wairaf uhdēna dalim, nekā nēmafgatajā, — un tam ir deewāgan leelš swars sweesta ifturibas finā.

(Peeliktums pee „Latw. Aw.“ Nr. 29., 1891. g.).

Labakā rihfkošanahs ir ta, ka sweestu pehz fakulshānas isnem no kehnes un tuhtit kretni famihza un tad nofwer, lai waretu noteekt fahls daudsumu. Sweesta fahlfchānai ir diwlahrfchōs noluhks, proti lai kehnes peenu pilnigaki atfchērtu no sweesta, nekā tas zaur mihzifchānu ween ir eefpehjamš, un lai sweests zaur fahli taptu ari garfchigaks un ifturigaks. Wispahrim us 1 mahzjinu sweesta mehds nent 1 loti fahls, — preefch smalka galda-sweesta tikai 3/4 dalas lots, — turpretim preefch tahda sweesta, kas ilgaki usglabajams, 1 1/2 lots fahls; leelaka fahls daudsumu naw wajjadšigs, un pee pahrdofchanas to tamdeht war usfkotit par trahpšchānu. Tihra, balta fahls, fagruhfha wideji smalka, sweesta fahlfchānai der wislabaki. Ja fahls ir weenlihdsigi famihzita, tad ir labi, kad sweestam, weegli apfegtam, 3 lihds 4 stundas leel stahwet wehfās telpās, pehz lam tad wīnu, ja wajjadšigs, wehl reis pahrmihza, un tad to tuhtit war formet mahzjinu gabalōs, waj eelift sweesta spannōs; ar uhdenti naw sweestam nekahdā finā jafstophahs. Labam sweestam, pee peeteefofcha treknuma, wajjaga wifam buht weenadai isfkatai, kā ari weeglam spihdumam, un tas nedrihtif buht laukumains waj kepains.

Sweesta mihzifchānas laika garams naw labi nofakams, un kas jau dahšas reifas sweestu buhs taihjis, tam nebuhš gruhti, pateikt, kad tas ir peeteefofchi daufš apfrahdats.

Zaur to, ka sweesta mihzifchāna ar rokahm — netif ween apēites jeb ehfgrības finā ir drufku reebiga, bet zaur roku siltumu ari zeefch sweesta fahfahwē un labums, ir radees daufš mafchīnu, tā fawko-sweesta mihzitaju, kas, luhfkojotees us apfrahdafamā sweesta daudsumu, ir pehrkamas dahchadōs leelumōs. Preefch mafaku sweesta daudsumu mihzifchānas war ari isleetaf koka karoti, ar ko tad sweests mahla blōdā teef famihzits un isfpaiddits. Bet kad wairaf sweesta, tad ir derigaki, eegahdatees sweesta mihzitaju, us kura sweests top apfrahdats un isfpaiddits ar koka kulleem. Sweesta mihzitajūs preefch mafahm fainneezibahm war jau dabut par 5 lihds 6 rublu leelu mafku.

Ar sweesta diwreifigu pareifu mihzifchānu, proti weenreis pirms fahlfchānas un otreif wehlahu pehz fahlfchānas, pilnigi peeteef, lai eeguhtu labu sweestu. Mihzifchāna wislabaki isdarama pee 11 lihds 12 grahdu leela siltuma. Wafarā fcho siltuma grahdu war fahneegt zaur traula eelifchānu ledū, waj aukftā akas uhdenti, eelams seemu mihzifchāna ja-iddara mehreni siltā isfahā.

Kas nu fihmejahs us sweesta spanneem, kuruš gatawo sweestu mehds eelift, tad wehl beidsot japemim, ka ir wisderigaki, kad toš, kas, wislabaki, ir taifti no zēta koka, peepilda ar stipru fahls uhdenti un leel teem tā stahwet 48 stundas. Pehz tam fahls uhdenti isleij un spannu fahnu feenas weegli eerihwē ar smalku fahli, tā ka pee koka masa fahls kamara rodahs. Tā fagatawotajōs traulōs top sweests ar koka karoti zēti eefpaiddits, tā ka nekur nepaleef tufshūms. Turpmat us to ir jagreefch wehriba, ka spanni top pawifam pilni peelikti, tā ka wahks gul zēti us sweesta wirfā. Sweests ari ja-apsfeds ar fahls uhdenti faflapetu, tihru linu lupatīnu, ka lai sweests, traulu atwerot, nepeliptu pee wahka. Sintonis.

Dahchadi fihumi.

Wefeligs brokafš.

Ja gribi tapt wegs, tad eht if deenas fentehwu gahēdo baribu, proti: peenu un medu. Celauš balīmaif blōdā ar peenu un peelez tur stahw ftaidru, nefajauktu medu. Tas ir tas wefeligafkais, fpehigafkais un gahēdo-lais brokafš. Dr.

„Waj tu domā, ka es nenoprotu, kamdeht tu negribi nahkt? — Tu efi jau ari dširdejis, zil daufš sliktā pahre to meiteni runā! Waj wīni tew naw stabfijufchi, ka Sautineem tagad slikti laiki?“

„Es netihu wis wīnu, ko laudis runā, un sliktūs laikus es Sautināš nezeru ari peefihwot. Es finu, ka tē katre to dabon, kas tam nahfahs!“

„Tas jau wifš ir teefa, un Alwine ir pirmā, kas faimēi wifū bagatigā dod, kas ween nahfahs. Un taf, Jahni, glufchi no fīla gaisa grabhtas laufchu runas ari naw. Gemefly wina preefch ta ir dewufi. Bet tew, Jahni, no wīnas naw jahifstahs; domā us to, kā wīna tewi mihleja, kad ta wehl bija glufchi mafa.“

„Ja, toreif!“ un atfal faweebahs wīna gihmīs un tuhtis fmaids parahdijahs us wīna luhpahm. „Tas ir daufš gadu jau atpakt! Un jahifstahs man buhtu no wīnas? Es nebifstōš no newēnas feewetes, lai tai ari nefin zil sliktā flawa buhtu! Es zeru, ar katur tifk galā. Ja es to bifstōš, tad es pats fēwi bifstōš; jo man ari ir deewāgan farfa galwa, un ja wīna un es kahd'reif fagruhfimees, tad tuhtit buhs uguns. Tamdeht ir labaki, ka es aifeemu, — un jo agraf, jo labaf.“

Wīnš gribeja peezeltees, bet wīna lifa abas rokas us wīna plezeem un teiza, luhgdama: „Paleez wehl, Jahni! Es tewi negribu peerunat, lai tu pee mums paleez, kad tu pats ne par to negribi. Tew warbuht ir tainniba, ka tas nebuhtu labi. Bet usflauftees tu taf waretu, kad es tewi pahfahftu, kā tas ir nahjis, ka Alwine laufchu apfmeeklā kritufi. Deewa wahēdi wehl ne domat nebuhš beigti, un kas fīna, waj mehš kahd'reif wehl tā abi warefim kopā sehēdi un palahpatees.“

„Es to leetu waru gan eedomatees,“ wīnš teiza, atfal apfehēdamēes. „Glufchi bef eemefta Alwine gan nebuhš fawas ahtrahs dufinas irahdijufi, — tai finā es wīnu pahfihnu glufchi labi. Kā juhs warejahst ari eedomatees, wīnu Augfbirfcham dot! Tas jau ir zilwēš, kas tif pahre fēwi un fawu labumu domā. Sawai faimēi wīnš leel zeeft badu, un faweem algadfcheem wīnš nedod ne semes, ne lones, ko wīni taf ir noderejufchi. Wīnš ir zēts un fihstis, un wīna fihbeem un prozefehū naw gala.“

„Toreif wehl tas tā nebija finams, kā fchodeen,“ fainneze at-teiza. „Un wīnš rahdijahs Alwinei pahfihot, un tad wīnam bija ari fawa laba fainneeziba. Bet mehš wīnu, Jahni, nepafinahm! Un kad nu tam wifam, kā tu finu, wajjadseja notift, un wīnš ar tehwu preefch-istabā farunajahs, tad es fchē sehēdeju un klaukfjos: labi, ka Alwine to nedfirdeja! Ar waru es toreif atturejōs, eefchā negahjufi un nefajijufi: dfen wīnu projam, mihtlais papir, — tas nem muhfu meitu, naudas un mantas deht, — un wīna taf ir wehrtis, ka to, wīnas pahfahs deht, prezē! — Nekad wīnam nebija deewāgan dots. Weenumehr wairaf wīnš no tehwa pagehreja, lai gan tehws jau daufš wīnam laida pakaf. Un kad tehws wīnam teiza, zil Alwine flaidrā nauda dabuhš lihds, tad Augfbirfš fimehjas, tā ka es tainni isbihjos. „Tif maf preefch tif isfutinatas dahmas, kurei drehbju un apfalpofchanas kā lahbai baronefēi wajjaga?“ Tē us reis istabās durwis tapa atgrufhtas un Alwine noflahjāhs wīnam preefchā. Nekad wīzā fawā muhfhā es wehl ne-efnu redsejufi wīnas ažiš tā fibot un ugunojot, kā tani agu-

mirkli. „Dfen wīnu projam, teht,“ wīna teiza glufchi klufu, un wīnas balfs triheja, tā ka es wīnu knapi fapratu, — „Dfen wīnu projam! Es negribu, ka tu, manis deht, topi aplaupits un isputinats!“ — Un tad tehws wīnu gribeja apmeerinat un fozija: „Eij, eij, ta leeta nēmaf tif trafifka naw,“ — tad wīna palifa pawifam nefawaldiga un atrahwa durwis waid. „Laulā! laulā ar wīnu! Ja wīnš negrib, kad es wīnu ar —“ un pee tam wīna fkatahs us garo pahtagu, kas pee feenas karajahs. Jahni, pee wifas meefas es no bailehm triheju, tā ka ne no weetas newareju kufetees.“

„Un tad, finams, wīnš aifgahja?“

„Papeefchū wīnš wehl gribeja runat; bet kad wīna rofu pret feenas puš isfitepa, tad wīnš ftehra un ne-aptahjāhs agraf, famehr lejā muhfhā bija nonahjis. Un kad wīna tam pakaf bija noflafijusees, tad wīna fmechjāhs un frita tepwam ap falu un man un teiza, ka wīna negribot nēmaf wairš prezetes, bet dšihwofhot weenumehr pee mums muhfu mahjā. — Rehš tas ir tas notifums ar Augfbirfi. Rehš gan pahre to leetu nerunajam, nefafam to newēnam zilwefam. Bet wīnš ir Alwine gan wīzā pafaulē isfehēdiš un fēwi glaudis, ka wīnš bifš pee wīna tā glufchi newainigs.“

„Wīnš ir dabujis, ko peluifis, un Alwine itin pareifi darijufi, wīnu newēdamā!“ Jahnis teiza, kas us wifū fcho stahstu fmaididams bija klaukfjees. „Bet kur weenu prezimeku ar pahtagu no mahjās dfen, tur otrs wis tif weegli wairš nēnahf.“

„Wehl weens gan nahja, bet ar to negahja daufš labaki. Tas isfrahdijahs tahds laipns un mihtligs, kā jau laifam katre bruhfgans pret fawu brufi. Bet kad nu wīnš ar flafiteem wahrdēem un glaimēem tai luhfoja peeglauftees, tad wīna —“

„Ja, es finu,“ Jahnis fmeedamees wīnu pahrtērauzā, „tad wīna tam wifū mihlehtibu ar pliki aifdšina. Sawads sehns gan ir fchis Awotinu Kahrliš!“ — Un tahdus juhs bijahst ismeklejušchees preefch meite-nes, kā Alwine ir!“

„Redš, papeefchū mehš pahre to domajahm, ka abeem wajjaga buht lihdsigeem. Wagata meitene nedrihtif nent nabaga wihru, un atfal otradi, — tas ne-ee! Tē fchē abi peeprafija, un kad nu wīnu fainneeziba labā lahrtibā un wīnu fēme gandriht tā wifū labakā wifā aprink! Kad mehš domajahm, ka žitam ari wifam wajjaga buht teizamom! Ka wifš tif behdigu galu nems, to jau newēns newareja finat!“

„Jaunelis pafmechjāhs atfal; bet wīna fmeefchānahs nebija dabifka, un us wīna seijas parahdijahs wahfpi, kā kad wīnš apifeeftu niginajōfchu atbildi.“

„Un tagad, mah!, waj juhs nu efeet mahjijufchees atfihf, ka leela mahja un pilns naudas mafs wehl to wihru ne-istafia, kufch Alwinei der?“

(Turpmat wehl.)

No Rihgas lihds Wauftai un drufjin fahnūs.

Wafarwehtku peedfihwojums. Pa jaukeem Wafarwehtkeem, fahdi it ihpafchi fchogad bija, at-fahju parafto mahjokli un wifinajōs starp Rihgu un Wauftu, draugūs

apmekledams un augftam Deewam dabas bafnizā zeenibu nefdamš. Zēlā trahprijahs jo eewehrojami peedfihwojumi, kuruš laftajēem gribu pahfahftit, deht launuma atmechānas un labuma peemēmfchānas.

Pirmā Wafarwehtku nafki pa leelzele lidinadamees, nēfo žitu nefatiku, tā tif meijas ween, lahduš 50 wēsums triju juhdifchu starpā, kas tika weftas us Rihgu. Kad nu jau diwas deenas preefch tam kahds miljōns meiju Rihgā tika eeweifš, tad nebija domajams, ka tahs pehdejahs wehl dabutu pirzeju, eewehrojot tahs pahfarites, kas wehl pa žiteem zekeem wiffahs us to pahču pilfehū. Meiju wedeju starpā fatifu un maniju daufš meiju rahweju, kuruš dahfchi žiti faulā par meiju fagteem, kas ar fawahm fahām nafahm stēfifahs, pušfhot fawus mahjoklūs. Schis fenlaifu laufchu brufkis, pa jaukeem Wafarwehtkeem fawas mahjinas, ffolas un bafnizās pušfhot ar fmarfchigeem falumeem, buhtu flawejamš, kad wīnu nepawaditu diwi breefmigi netifumi, proti meiju fagfhāna un jaunū behrfīnu apfchēlmofhāna. Abi netifumi grefto pret Deewa fwehtem bauhfehēem, — pirmāis pret fepitito, otrāis pret peektu, — un abi tāpat fodami, kā ihweens žitš nofeegums. Pirmāi nofeedfībai braudams garam, nefpehju ratōs nofehēdi, — bet otro eraugot, man firdš fahpa pa muti ahrā; jo kad Wafarwehtku faulite, uflehēdama, ar faweem felta stareem jaun-angu mefhānu apgafmofo, tad, zil tahlu mans ažu gaisfums fneedfahs, es redseju tif behrfīnu flumbinūs, zilwetu augftumā, — ari fematus un augftakus, — kureem meiju rahweji galotnes bija aplaufijufchi.

Ar fmarfchigahm meijahm ispušfhot naminifch ir gan weetina, kas pahfam Deewam waretu patift, bet preefch tam war jau nent behrfī farus un ne wis behrfīnu galotnes, un zaur to muhfu mefhūs apfchēlnot. Wefeli behrfīni tif tur buhtu meijahm nēnami, kur tee, augdami, ir fahdbigi, kur mefhūs nozēhrtams jeb isfahjams.

Otrā Wafarwehtku nafki wifinajōs starp Gezawu un Wauftu. Tē walbija leelš, pahfahms klufums. Tif greeses un pahpalas dšēdaja fawas Wafarwehtku dšēefmas. Bet tā ap fchagaru kalnu laufchu lihgfimiba atflaneja aušis. Tē wezeri, us prahtina zepifchā garu uf-mēdami, ar jaunafahm mehlehū tehrēja, un jaunefli pee prafias mu-ftas deija un lehfoja.

Saulite man uflehja Wauftas ahripfehēdā, flabodā, augfta, toti granaina un bedraina krafta galā, aif Lohbina lga milfīgā brihnum alus-brufchā fibini nowadidamā twaika torna. Af bruhfīs, bruhfīs, tawu leelu leelumu, aif kura fpižā gala pat faulite war pahfehēpēes! Af Gambrein, Gambrein, alus deewekli, tu manā Wauftā fawu troni efi uflehēdiš un wīnas gaisfhako dehtu kuhmās ne-efi luhdīs. Wīna falbā mutite daritu, ka tawš pufnektars ne muhfhām nefafahbtu, — bet nu!

Slabodā, wirfū un apafchā, man parahdijahs diwi wehl leelaki nekā alus brihnumi, — wirfejais man pahfam un apafchējais manāi dwehfelei. Ar pahfahm ašim eraugau, ka aif Zodes keegel zepleem kahdi 7 guletaji no krafta apafchās isleen un fchigli, mudigi nefirihle wis keegelus, bet tautā batanus. Tos brihnumūs gribeju tuwati ap-luhfot; tamdeht gahju pahreleeginatees, waj tee ir Egiptefchi, waj Deew-femneeki, kas otrā Wafarwehtku agrā rihdā tē nedelas darbus strahdā. Weenu ufrunajis, es dabonu dširdeht, ka tee wif ir Kawēefchi, un tam

Jaunpahrabotā Vidzemes „Dseefmu grahmata“.

Laiku straume ne-apturami svelahs uš preefšhu. Kas ir nowe- zojees, tas nogrimst fchihš straumes besidibinīgōs wilsnōs un pašuhd.

Wenweenigais, kas stahw nekustams un negrosams fchai nemeer- rigā laiku straumē, ir Deews, tas Muhšhigais, debefis, — ir Wina muhšhigee likumi, Wina swehtee wahrdi, to Winsch, kā pafaulas ihfeno, pafstahwigo gaismu, ir lizis pafstuhinat un norafstīt zaur faweeem sweht- teem praweescheem un apustuleem.

Tas pats Kristus ewangelijums pafaulas tautahm ir tizis fludi- nats un wehl fchodeen teel fludinats nesfaitamās daschadās walodās un walodās ilsofnēs. Ir pat weenai un tai pafšhai tautai winsch nekeel pafstuhinat weenumeer akurat tant pafšhā walodā.

Tā tad ari bija laika pagehrejums, ka tahš garigahš grahmatas, kas muhšu Lutera tizigai Latweeschu tautai dereja par tizibās awofscheem un wadoneem basniņās, sfolās un mahjās, walodās sinā nepaliktu giteem jauna laika rafstneezibas raschojumeem pafak.

Pa fchi semes suhrifšha pagalmeeem eestigu Baufleneeku Paradišē, kur smuktums ar labumu weenots, — kur wiņš seedeja, medus pilēja, peens reeteja, pukites pumpurus raišija, ahholi, bumbeeri, pluhmes, kesberes, schustaras, tridolēs cetezejahš.

Worsmīndes tuwafais frogs, kur zil'reif shwais fraumeem pluhda, nu ir nogihbiš. Ar idurtahm azim, nolaustu degunu, nodihtrahm luhpahm tas nu gul leelzela un warschu dihta starpā, wehja melderim sobuš rahdidams.

Kad pirmahš diwahš swehtku naktis klufumā bija pawaditās, tad trefchajā fahzehlāš gawilešhanas auka. Weetu weetahm muška ischir- steja un reibona dehli, ar mihlibas meitahm faherufchees, lehdami rinkt fuhahš.

Treschā Wafarswehtku deena, lai gan pehž likuma, rotpehnu labad, pee darba deenahm peefskaitama, klufa weetahm gandrihš stingraki swi- neta, nekā pirmā un otra. War gan buht, ka pagiru dehl tad neweens rotas pee darba nepeelita.

Wefschē rufscham, aifmigušham un uspuhstahm peeder wifš leelzefsch, tā mehdi wezi laudis fahit, un teem arweenu ir tafniba. Lapu behrni nu peedereja tahm trim fchitrahm. Wini brauzā tā, kā tad teem ween wifš leelzefsch peederetu, un pretim brauzejam bija jafstehdabš wagreest zelu, lai to nefabrauz.

Wafarswehtku deenas pufi Wifš reds un eewehro, Bet tahš naktis un ehnas pufi Retum reti pafschē to; Tapehž teem par mahzibu Gaismā wežu tumšibu.

Zaur maifēs lambareem wadits, mullats un fratiis, eestigu Wors- mīndes un Jumprawmušhās fchahschmūdōs. Al, zil tē bija jauki! Wifša daba smaidit fmaidija, aģis, aušis, muti un degunu ar debefis un semes swehtibu peepidibama. Pat maifē „spradifšhi“ bija laipni, mihligi.

Iai wina walodas sinā padaudš ne-iffchirtos no zitahm, basniņā un sfolā leetajamahm grahmatahm. Tamdehl Widzemes mahzitaju sinode jau 1880. gadā iswehleja komifiju no 4 mahzitajeeem (nelaiķa prahwesta- tehwu R. R. Rählbrandtu, nekaiķa Lugaschu mahzitaju R. Ulmani, Zefwaines mahzitaju R. Anninu un torefeijo Pehterupes, tagadejo Wal- meeras mahzitaju J. Neulandu), fureem fchis swarigais un wajadfigais darbs tika ufstizets.

Wifšē rufscham, aifmigušham un uspuhstahm peeder wifš leelzefsch, tā mehdi wezi laudis fahit, un teem arweenu ir tafniba. Lapu behrni nu peedereja tahm trim fchitrahm. Wini brauzā tā, kā tad teem ween wifš leelzefsch peederetu, un pretim brauzejam bija jafstehdabš wagreest zelu, lai to nefabrauz. Par leelu laimi, winu lopini bija gudraki un laipnigaki, nekā ziti zilweki: jupis sina, kur tee tahdus israhwufchi! Zo kad brauzeji, mutes atplehtufchi, fnauda, tad brauzamee gresja zelu, ar- weenu pa labajai rofai. — Bet wai teem kfeperifcheem, tas pee tam fawus lungus no falda meega iftrauzeja, — tee tad par fawu leelu lopu gudribu un likumigu darbinu dabuja mahtigu pehreenu!

Wifšē rufscham, aifmigušham un uspuhstahm peeder wifš leelzefsch, tā mehdi wezi laudis fahit, un teem arweenu ir tafniba. Lapu behrni nu peedereja tahm trim fchitrahm. Wini brauzā tā, kā tad teem ween wifš leelzefsch peederetu, un pretim brauzejam bija jafstehdabš wagreest zelu, lai to nefabrauz.

Wifšē rufscham, aifmigušham un uspuhstahm peeder wifš leelzefsch, tā mehdi wezi laudis fahit, un teem arweenu ir tafniba. Lapu behrni nu peedereja tahm trim fchitrahm. Wini brauzā tā, kā tad teem ween wifš leelzefsch peederetu, un pretim brauzejam bija jafstehdabš wagreest zelu, lai to nefabrauz.

Wifšē rufscham, aifmigušham un uspuhstahm peeder wifš leelzefsch, tā mehdi wezi laudis fahit, un teem arweenu ir tafniba. Lapu behrni nu peedereja tahm trim fchitrahm. Wini brauzā tā, kā tad teem ween wifš leelzefsch peederetu, un pretim brauzejam bija jafstehdabš wagreest zelu, lai to nefabrauz.

Wifšē rufscham, aifmigušham un uspuhstahm peeder wifš leelzefsch, tā mehdi wezi laudis fahit, un teem arweenu ir tafniba. Lapu behrni nu peedereja tahm trim fchitrahm. Wini brauzā tā, kā tad teem ween wifš leelzefsch peederetu, un pretim brauzejam bija jafstehdabš wagreest zelu, lai to nefabrauz.

(10 jaunās), dseefmas „no krusa un behdahm“ (10 jaunās), un „no pafstaras deenas un muhšhibas“ (8 jaunās). Zitas, kā par peem. ta „rudens dseefma“ (№ 736.), pirmo reisi ir bijufchās nodrukatas muhšu „Latweeschu Awifēs“. („L. A.“ no 1887. g. № 29.). Daram zeem. lafitajus wehl it ihpafchi ufmanigus uf fcheem nummureem: № 102., 104., 105., 111., 538., 647., un it ihpafchi uf № 677., 679. un 680., kurns trihs pehbigōs gan drofchi drihftam nosaukt par wifu zitu dseefmu kroni“).

Zilaitahš 41 dseefmas gan laifam reti kahdš noschehos. Winaš wifās bija tahdas, kas, garuma waj fahbu zitu cemeflu dehl, waj nu nepawifam wairš nebija leetajamas pee deewafalposchanas (par peem. wezajā dseefmu grahmata № 511.: „Aydseedam wihru bagatu“, un № 517.: „St jauku, flaitu lihbfibu“), waj tihri itin reti tika dseeda- tas, kā par. peem. № 259., 260., 269., 270. un zitas.

Bet, kā jau tika fahzits, wisleelako datu no muhšu wezahm, mih- lahū un pafshlāmahm basniņās dseefmahm atrodam ari jaunajā grah- matā, proti tika tur, kur wajadseja, atjaunotā weidā, pahrabotā walodā. Nu wairš nedseefam: „Al schlihtais Deewa jehriufsch“, bet „jehrin“, — wairš nē: „un no firds un dwehseles preezajos par manū ganū“, bet „par fawū ganū“. Nu tant wezajā wafar-ehdeena dseefmā: „Tafees, man firds, un pofees“, wairš ne-atradifsi til nepa- tihlamu wahrdū, kā „fnoftees“, bet tagad dseedahs labā, tekofschā walodā:

„Tafees, mana firds, un pofees, Waj tad grehkeem wehl padofees?“

Bes tam wehl nesfaitamās zitas weetas daschās walodās kluhdas ir tikufchās pahrabotās, un tahdi teikumi un wahrdi, kas nowejoju- schees, waj ari muhšu laika pa-audsei pa daudš nemihligi un rupji fšan, pawifam ir isfwefsti laukā. Zil nepezeeschami wajadfiga weetahm tahda pahrabofschana bija, to zeem. lafitaji pafchi weegli atfahrtihš, ja par peem. ufshlirs wezajā dseefmu grahmata № 107. un to smalki fahlfidfinahš ar jaunahš dseefmu grahmatas № 122. Sinams, ari kahdās retās weetas newaram pilnigi peekrist jaunajeeem pahrabojumeem. Weetahm mums fcheet, ka weeze wahrdi flaneja daudš mihligati, un nebija nefahda cemefla, winus pahgrofist. Tā par. peem. wego wa- kara dseefmu: „Nu dusehs wifās leetas“, kristifchanas dseefmu: „Mih- kais Besitajš, fchē mehš“, un zitas, pehž muhšu domahm, gan nebuhtu wajadsejis bes cemefla aifstik.

Ari rahditaju flaitis ir tizis pawairots, proti pee wezajeeem 4 rah- ditajeeem tagad wehl 2 jauni ir peenahufschū klah. Zertortais rahdi- tajš norahda, kahdas tahš Wahzu originaldseefmas, kas Latweeschu tul- kotajeeem ir derejufchās par preefshmeteem, un peektais norahda to dseef- mineeku wahrdus, kas fchōs originalus ir fahzerejufchi. Ari festsais rah- ditajš, kas Latweeschu tulkotajus un fahzerejufchū peemin, tagad zītadi ir fahfahrtots, nekā bija wezajā dseefmu grahmata. — Us 5. un 6. rah- ditaju ari tee abi flaitli fihmejahš, kas tagad katrai dseefmai ir liti apafschā.

(Turpmat beigušs.)

Palaujos drofchi.

1. Deewa schehl'gā rofā, Mans liktenis stahw, — Winsch ir, kas to loka, Tam pretneeka naw. 2. Us To es palaujos, Lai roses man seed, Waj ehfchkeem zaurfahschos, — Tā drofchi es dseed'.

J. A. J.

* Ari fchis 3 pehbigahš dseefmas, ja nemaldamees, 1888. g. fahfumā bija to- famas „Latw. Awifschū“ peefitumā.

Drupas un drufkas.

Kā pulstenu pahrdewejs atreebees. Ne sen kahdā Klaipeedā pulstenu pahrdotawā cenahza kahda aug- stās tahrtās kundfe un wehlejahš pirti pulsteni, kas ufmodina, kad waj- jadfigs. Pahrdewejs tai lika pulstenu no daschadas zenas preefshā, no fureem kundfe wifu lehtako imellejahš un no zenas wehl raudhija labu teefu nosfauletees. Weidsot tas winai ari isdewahš. Bet pulstenu pahrdewejs, tai nemanot, bija iswajazis, kur wina zefojot, un dabuja finat, ka kundfe brauzot uf Krewewiju atpafak un pulstenu 3ds pahr ro- bechu doschotees. Winsch, pulsteni cepafajot, pee ta wehl to flieleja un grofšija. Sinamā laifā kundfe ari teefcham nonahza uf robechu un gahja muitas namā. Schē ufraugi tai wajaja, waj winai esot kahdas leetas, par to muita jamafkā. Tā ihpi atbilbeja „nē“. Bet tik-to to bija isfahzifst, tē newilchūs it tuwu bija trofniš dšridams, kā no pulst- nera, kas modina. Tullēs lungi weens otru brijnidamees ufshlhoja, un beidsot trofni noprofadi, tee lika kundfes zela faini ismeklet. Tē nu atrada pulstieni, fahp spulweneem eefchuhstu. — Kā nu noprofams, pulstiena pahrdewejs bija pulstieni stellejis, ka tam 3ds wajajoga mobi- nat, — tomehr fchoreis ne wis guletaju, bet tullēs lungus. Tā nu winsch bija pret kundfi atreebees, dehl leelahš kaulefchahahš. Pulstie- nis tai ne ween tika atnemts, bet winai bija ari wehl laba daba fahp- peš naudas jafamafkā.

Aifmirsta firdšpukite.

1. Elyu pa pukifschū leiju, — Mibliga luhfojahš puke, Mudenis metahš jau wehls: Uhdēs rafnata, — Sahle ar mihligu feiju Mibliga, jauka, tā flute, Atfphida pukites tehls. 2. Miflira mirdšinata. 3. Redsu tur pukiti wehlo, — Itin kofcha ir fchi: Jankumā glihtā ta tehlo, — Aifmirstu firdšpukiti. — fahs.

Swefchumā.

1. Eposchais mehneš atfphid tabli Debefš welwes platumā, — Raugahš tad pahr falnceem pahri Wanā mihlā Latwijā. 2. Latwija, tu manim dahrga, Temi dšimis, ufaudhš, Tu man palik' allahš prahtā, Lai gan tahlu aifgahjis. 3. Eš fweika, Latwju tauta, Jenfees, pofees, modrejees, — Renoguriti, pofees laifā, Zitahm tautahm blafojees! Bahlinu Janis.